

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-3 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-19/194-65
Karar Tarihi : 28.2.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Şahin YAVUZ, Hüseyin COŞGUN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Maro Tarım İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.

D. TARAFLAR : Maro Tarım İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İnönü Mahallesi 1. Cadde No:27 06374 Batıkent-Ankara

20 Tigem Vakfı
AOÇ Polis Karakolu Yanı Tigem Sitesi Gazi-Ankara

E. DOSYA KONUSU: Tigem Vakfı'nın Tivak Tarım A.Ş'deki %49 oranındaki hissesinin Maro Tarım Ticaret ve Sanayi A.Ş tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 4.1.2008 tarih ve 49 sayı ile giren ve en son 22.2.2008 tarih ve 1145 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 22.2.2008 tarih ve 2008-3-3/ Öİ-08-ŞYA sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 25.2.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/34 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Tigem Vakfı'nın Tivak Tarım A.Ş'deki %49 hissesinin Maro Tarım İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendi anlamında bir devralma işlemi olmakla birlikte aynı Tebliğ'in 4. maddesinde öngörülen ciro ve pazar payı eşikleri aşılmadığından izne tabi olmadığı kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

40 H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Maro Tarım İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş (Maro)

1986 yılından bu yana tohum üretimi alanında faaliyet gösteren devralan teşebbüs, şirket ortaklarına ait arazilerde yem bitkileri tohumu üretmekte ve ayrıca çim tohumculuğu sektöründe de Alman DSV şirketinin Türkiye ve Türki Cumhuriyetler

distribütörlüğünü yapmaktadır. 2007 yılı cirosu (.....) YTL olan teşebbüsün ortaklık yapısına Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1- Maro Ortaklık Yapısı

Ortağın Adı Soyadı	Sermaye Miktarı (YTL)	Hisse Adedi
Abdulkerim Zeydan	1.050.000,00	1.500,00
Coşkun Zeydan	518.000,00	740,00
Olgun Zeydan	504.000,00	720,00
N.Gülcan Zeydan	21.000,00	30,00
Yunus Emre Torun	7.000,00	10,00
TOPLAM	2.100.000,00	3.000,00

50 **H.1.2. Tivak Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş (Tivak)**

Tivak, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün merkez ve taşra teşkilatı çalışanları tarafından 1992 yılında kurulan bir teşebbüstür ve buğday tohumluğu ve mısır tohumluğu üretimi alanlarında faaliyet göstermektedir. En büyük ortağı %49 payla Tigem Vakfı olan teşebbüsün geri kalan %51’lik payı 250 ortak arasında çok düşük hisse oranlarıyla paylaşılmaktadır. Teşebbüsün 2007 yılı cirosu (.....) YTL’dir.

H.1.3. Tigem Vakfı (Vakıf)

60 Raportörlerce telefon ile görüşülen Tivak yetkililerinden alınan bilgiye göre; 18.3.1979 tarihinde tarım işletmeleri çalışanlarının kredi ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan vakfın kuruluş senesinde bu amaçlarını gerçekleştirmek için ticari işletmeler kurma yetkisine yer verilmiştir.

Vakıf Tivak’taki hisselerini 26.7.2007 tarihli ihale komisyonu kararının akabinde 13.8.2007 tarihinde Maro’ya devretmiştir. Vakfın tasfiyesine ilişkin dava halen sürmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

70 1998/2, 1998/6 ve 2000/2 sayılı Tebliğ’ler ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinin son fıkrasında İlgili ürün pazarının belirlenmesinde birleşme veya devralma konusu olan mal veya hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı ve kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazarın dikkate alınacağı ifade olunmuştur. Rekabet Kurulu’nun 10.01.2008 tarih ve 08-04/56-M sayılı kararıyla kabul edilen İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’da talep ve arz ikamesi ile potansiyel rekabetin göz önünde bulundurulacağı ifade edilmektedir.

80 Bu düzenlemeler ışığında, devralan ve hisseleri devre konu teşebbüslerin üretimde buldukları her bir tohum türünün kullanım amaçları, fiyatları ve nitelikleri bakımından farklılık arz etmekte olduğu ifade olunabilir. Üretilen bu tohum türleri arasında talep açısından bir ikame edilebilirlik bulunmamakla birlikte arz ikamesi bulunup bulunmadığı da incelenmelidir. Dosya mevcudu bilgilerden, bir tohum türü üretiminde kullanılan teknolojiye esaslı ve bu bağlamda yeni yatırım gerektiren bir değişiklik yapılmadıkça arz açısından da bir ikamenin söz konusu olmadığı anlaşılmıştır.

İlgili ürün pazarı, tohum üretimi genel pazarının alt pazarları olarak, yonca tohumluğu pazarı, korunga tohumluğu pazarı, çim tohumluğu pazarı, buğday tohumluğu pazarı ve mısır tohumluğu pazarı şeklinde tespit edilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

90 Anılan Tebliğ' in yine 4. maddesinde ilgili coğrafi pazarın tespitinde özellikle ilgili mal ve hizmetlerin özellikleri ile tüketici tercihleri bakımından giriş engellerinin, ilgili bölge ve komşu bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal veya hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir varlığı gibi unsurların dikkate alınacağı ifade olunmuştur.

Bu düzenleme ve anılan Kılavuz hükümleri ışığında ilgili coğrafi pazarlar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

100 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendinde "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" ifadesine yer verilmiştir.

İncelenen devralma işleminde Tigem Vakfı'nın Tivak'taki %49 oranındaki hisselerinin Maro tarafından devralınması söz konusudur. Dolayısıyla yukarıda işaret edilen anlamda bir ortaklık payı devri gerçekleşmektedir.

110 Bu tespitin ardından ortaya konulması gereken husus, devir işlemi sonrasında hisseleri devre konu teşebbüs üzerinde bir kontrol değişikliğinin meydana gelip gelmediğidir. Hisseleri devre konu teşebbüsün ana sözleşmesine göre, şirket hisseleri %55 A Grubu, %45 B Grubu hisselerden oluşmaktadır. Beş kişiden oluşan şirket yönetim kurulunun üç üyesi A Grubu hissedarların, iki üyesi B grubu hissedarların göstereceği adaylar arasından genel kurul tarafından seçilecektir. Yönetim kurulunda kararlar üyelerin en azından yarısından bir fazlasının hazır bulunması suretiyle alınacaktır ve kararlar mevcut üyelerin ekseriyeti ile verilecektir. Vekâleten oy kullanmanın mümkün olmadığı kurulda oyların eşitliği halinde ise konu bir sonraki toplantıya bırakılacak, bu toplantıda da eşitlik olması halinde konu reddedilmiş sayılacaktır (Ana Sözleşme, madde 18).

120 Bu duruma göre, bir A grubu hissedar olarak Maro, yönetim kurulunun iki üyesini tek başına belirleyecek bu grubun diğer üyesi Maro ve diğer A Grubu hissedarlarca birlikte belirlenecektir. A grubunun bir üyesi için (genel kurula tüm üyelerin katıldığı varsayımı altına) yaklaşık %18,3 nispetinde bir oy oranına ihtiyaç duyulduğu göz önüne alınırsa Maro'nun diğer üyenin seçiminde de söz sahibi olacağı dolayısıyla yönetim kurulunda belirleyici olabileceği ya da en azından minimum toplantı ve karar yeter sayısının söz konusu olduğu durumlarda veto yetkisine sahip olacağı ifade olunabilir.

130 Maro, hissedar olarak Tigem Vakfı'nın yerine geçtiğinden ve şirket üzerinde diğer A Grubu hissedarlarla ortak kontrolden, fiili durumda çok küçük hissedarların yönetim kuruluna katılıma ilgi göstermeyebilecekleri görüşünden hareketle, tek başına

kontrole uzanan bir yetkiye sahip olabileceğinden şirketin kontrolünde bir değişiklik meydana gelecektir.

Tebliğ'in "İzne Tabi Birleşme ve Devralmalar" başlıklı 4. maddesinde izin gerektiren sınır olarak, birleşecek şirketlerden herhangi birinin veya bunların toplamlarının ilgili piyasalarda % 25 pazar payına sahip olması veya bu oran aşılmaya bile teşebbüslerin toplam cirolarının 25 milyon YTL'yi aşması halleri öngörülmüştür.

140 Somut olay koşullarında teşebbüslerin toplam cirolarının (.....) YTL olması nedeniyle Tebliğ'de öngörülen ciro eşiği aşılmamaktadır.

İşlemin izne tabi olup olmadığının belirlenmesinde pazar payı eşiğinin aşılmadığının tespiti bakımından bakılması gereken pazar(lar) devre konu teşebbüsün (Tivak) faaliyet gösterdiği pazarlar olmalıdır. Teşebbüslerin faaliyet yürüttükleri pazarlar arasında herhangi bir kesişme söz konusu değildir. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden; Maro'nun yonca tohumluğu, korunga tohumluğu ve çim tohumluğu pazarlarındaki pazar payının sırasıyla, %(...), %(...), %(...) olduğu, Tivak'ın buğday ve mısır tohumluğu pazarlarındaki payının ise sırasıyla, %(...) ve %(...) olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu pazar payları Tebliğ'de öngörülen eşiğin altında kaldığından işlem, izne tabi değildir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında olduğuna, ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.